

Brussel, 4 juni 2020
REV1 — vervangt de kennisgevingen van
27 februari 2018 (zeevaart) en 11 oktober
2019 (kwalificaties van zeevarenden,
REV1)

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN DE ZEEVAART

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land” geworden.¹ Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt.³ Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk.⁴

Tijdens de overgangperiode zullen de EU en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het einde van de overgangperiode is gesloten en in werking treedt. Hoe dan ook, dat akkoord zou een relatie tot stand brengen die wat betreft de voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁵, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het einde van de overgangperiode.

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ De overgangperiode kan uiterlijk op 1 juli 2020 eenmalig met ten hoogste 1 of 2 jaar worden verlengd (artikel 132, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord). De regering van het Verenigd Koninkrijk sluit een dergelijke verlenging vooralsnog uit.

⁴ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁵ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoer- en uitvoerverboden en -beperkingen.

Advies aan belanghebbenden:

Om iets aan de in deze kennisgeving vermelde gevolgen te doen, wordt marktdeelnemers in de zeevaartsector in het bijzonder het volgende aangeraden:

- exploitanten van scheepvaartdiensten moeten beoordelen of zij gevolgen ondervinden van de gewijzigde rechten inzake markttoegang en de nodige voorzorgsmaatregelen nemen wanneer zij na het einde van de overgangperiode scheepvaartdiensten verkopen; en
- exploitanten van vaartuigen die de vlag van een EU-lidstaat voeren, moeten waarborgen dat bewijzen van beroepsbekwaamheid die aan zeevarenden zijn afgegeven in het Verenigd Koninkrijk, overeenkomstig de passende procedure in de EU worden erkend.

Let op:

In deze kennisgeving wordt niet ingegaan op:

- EU-voorschriften inzake uitrusting van zeeschepen;
- EU-voorschriften inzake maritieme beveiliging;
- EU-voorschriften inzake scheepsrecycling;
- EU-voorschriften inzake emissies, met inbegrip van CO₂-emissies in het zeevervoer;
- EU-voorschriften inzake de controle van personen die de EU binnenkomen of verlaten;
- het algemene EU-kader inzake de erkenning van beroepskwalificaties.

Over die aspecten zijn andere kennisgevingen in voorbereiding of gepubliceerd.⁶

Na het einde van de overgangperiode is het EU-recht inzake zeevervoer, met inbegrip van de EU-voorschriften op het gebied van het minimumopleidingsniveau en de onderlinge erkenning van bewijzen van beroepsbekwaamheid van zeevarenden, en in het bijzonder Richtlijn 2008/106/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake het minimumopleidingsniveau van zeevarenden⁷, niet langer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk. Dit heeft met name de onderstaande gevolgen:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_nl

⁷ PB L 323 van 3.12.2008, blz. 33.

1. Cabotage

Bij artikel 1, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 3577/92⁸ is het vrij verrichten van zeevervoersdiensten binnen lidstaten van de EU (cabotage in het zeevervoer) ingevoerd voor alle **reders uit de Gemeenschap** die varen met in een lidstaat geregistreerde schepen welke de vlag van een lidstaat voeren. Onder “reders uit de Gemeenschap”, zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 2, van die verordening, wordt verstaan:

a) onderdanen⁹ van een lidstaat die gevestigd zijn in een lidstaat volgens de wetgeving van die lidstaat en die scheepvaartactiviteiten verrichten;

b) scheepvaartmaatschappijen die gevestigd zijn volgens de wetgeving van een lidstaat en waarvan het hoofdkantoor zich bevindt in een lidstaat en waarvan de daadwerkelijke controle wordt uitgeoefend in een lidstaat; of

c) onderdanen van een lidstaat die gevestigd zijn buiten de Unie of scheepvaartmaatschappijen die gevestigd zijn buiten de Unie en die gecontroleerd worden door onderdanen van een lidstaat indien hun schepen zijn geregistreerd in en de vlag voeren van een lidstaat volgens de wetgeving van die staat.

Na het einde van de overgangperiode zullen marktdeelnemers die niet langer aan de voorwaarden van de definitie van reders uit de Gemeenschap voldoen, niet langer het recht hebben om overeenkomstig die verordening cabotagediensten in het zeevervoer te verrichten. Hierbij kan worden opgemerkt dat een lidstaat krachtens zijn nationale wetgeving kan besluiten geen beperkingen op te leggen aan cabotage door schepen die de vlag van een derde land voeren.

2. VEILIGHEID OP ZEE

2.1. Erkenning van organisaties

De terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk heeft op zich geen invloed op de erkenning door de Commissie overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EG) nr. 391/2009¹⁰ van de in artikel 2, onder c), van die verordening bedoelde organisaties.

Artikel 8 van Verordening (EG) nr. 391/2009 betreffende de betrokkenheid van de lidstaten bij de regelmatige beoordeling van erkende organisaties is

⁸ Verordening (EEG) nr. 3577/92 van de Raad van 7 december 1992 houdende toepassing van het beginsel van het vrij verrichten van diensten op het zeevervoer binnen de lidstaten (cabotage in het zeevervoer) (PB L 364 van 12.12.1992, blz. 7).

⁹ Bedoeld zijn zowel natuurlijke als rechtspersonen.

¹⁰ Verordening (EG) nr. 391/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake gemeenschappelijke voorschriften en normen voor met de inspectie en controle van schepen belaste organisaties (PB L 131 van 28.5.2009, blz. 11).

gewijzigd bij Verordening (EU) 2019/492¹¹ om te bepalen dat de beoordeling wordt uitgevoerd door de Commissie samen met de lidstaat of de lidstaten die de desbetreffende erkende organisatie overeenkomstig artikel 3, lid 2, van Richtlijn 2009/15/EG¹² heeft of hebben gemachtigd. De gewijzigde bepaling is van toepassing vanaf de dag volgende op die waarop Verordening (EU) nr. 391/2009 niet langer van toepassing is op het Verenigd Koninkrijk.

2.2. Controle door de havenstaat

In Richtlijn 2009/16/EG¹³ is het EU-stelsel voor havenstaatcontrole vastgelegd. Volgens de richtlijn zijn de lidstaten verplicht om te waarborgen dat buitenlandse schepen in hun havens worden gecontroleerd door met de controle van schepen in havens belaste inspecteurs om te verifiëren dat de toestand van een schip en zijn uitrusting voldoet aan de voorschriften van de internationale verdragen en dat het vaartuig wordt bemand en geëxploiteerd overeenkomstig het toepasselijke internationale recht. Volgens Richtlijn 2009/16/EG moet ook de naleving worden gecontroleerd van een aantal andere op het EU-recht gebaseerde voorschriften¹⁴, waaronder de krachtens Richtlijn 2009/20/EG¹⁵ verplichte verzekeringscertificaten.

Hoewel de lidstaten van de EU schepen uit het Verenigd Koninkrijk die havens in de EU aandoen, zullen blijven inspecteren, is het stelsel voor havenstaatcontrole van Richtlijn 2009/16/EG na het einde van de overgangperiode niet langer van toepassing in het Verenigd Koninkrijk¹⁶. De betrekkingen inzake havenstaatcontrole tussen het Verenigd Koninkrijk en de

¹¹ Verordening (EU) 2019/492 van het Europees Parlement en de Raad van 25 maart 2019 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 391/2009 wat betreft de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Unie (PB L 85I van 27.3.2019, blz. 5).

¹² Richtlijn 2009/15/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake gemeenschappelijke voorschriften en normen voor met de inspectie en controle van schepen belaste organisaties en voor de desbetreffende werkzaamheden van maritieme instanties (PB L 131 van 28.5.2009, blz. 47).

¹³ Richtlijn 2009/16/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende havenstaatcontrole (PB L 131 van 28.5.2009, blz. 57).

¹⁴ Richtlijn 2009/16/EG, artikel 13 en bijlage IV.

¹⁵ Bijlage IV, punt 41, van Richtlijn 2009/16/EG en artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2009/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen (PB L 131 van 28.5.2009, blz. 128).

¹⁶ N.B.: na het einde van de overgangperiode zullen schepen die onder de vlag van het Verenigd Koninkrijk varen in principe niet langer de inventaris van gevaarlijke materialen, die moet voldoen aan artikel 5, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1257/2013 inzake scheepsrecycling, aan boord moeten hebben, zoals dat het geval is voor schepen die onder de vlag van de Unie varen. Vanaf 31 december 2020 zal er echter een overeenkomstige verplichting van toepassing zijn op schepen die onder de vlag van een derde land varen (artikel 12 en artikel 32, lid 2, onder b), van Verordening (EU) nr. 1257/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake scheepsrecycling (PB L 330 van 10.12.2013, blz. 1)). Het certificaat zal worden gecontroleerd overeenkomstig Richtlijn 2009/16/EG, bijlage IV, punt 49.

EU zullen worden geregeld door het Memorandum van overeenstemming van Parijs inzake toezicht op schepen door de havenstaat¹⁷.

2.3. Veiligheid van vissersvaartuigen

Volgens artikel 3, lid 5, van Richtlijn 97/70/EG¹⁸ moeten de lidstaten vissersvaartuigen die onder de vlag van een derde land varen, verbieden om dienst te doen in hun binnenwateren of territoriale wateren of om hun vangst in hun havens aan te landen, tenzij de administratie van hun vlaggenstaat heeft verklaard dat zij voldoen aan de in artikel 3, leden 1 tot en met 4, en artikel 5 van Richtlijn 97/70/EG bedoelde voorschriften, die technische bepalingen bevatten.

Bovendien zijn vissersvaartuigen die onder de vlag van een derde land varen en geen dienst doen in de interne of territoriale wateren van een lidstaat, noch hun vangst in de havens van een lidstaat aanlanden, krachtens artikel 7, lid 3, van Richtlijn 97/70/EG in die havens onderworpen aan controle door de lidstaat teneinde na te gaan of zij voldoen aan het Protocol van Torremolinos¹⁹, zodra dat in werking is getreden.

3. KWALIFICATIES VAN ZEEVARENDEN

Overeenkomstig artikel 3 van Richtlijn 2008/106/EG²⁰ moeten zeevarenden die dienstdoen op een vaartuig dat onder de vlag van een EU-lidstaat vaart, houder zijn van het vereiste vaarbevoegdheidsbewijs, bewijs van beroepsbekwaamheid of bewijsstukken (hierna “certificaten” genoemd) die zijn afgegeven door die lidstaat, door een andere EU-lidstaat overeenkomstig de in artikel 5 ter vastgestelde procedure of door een van de krachtens artikel 19 van Richtlijn 2008/106/EG erkende derde landen. Elke lidstaat erkent met betrekking tot schepen die onder zijn vlag varen, de certificaten die aan zeevarenden zijn afgegeven door andere lidstaten of door de erkende derde landen, zodat zeevarenden die houder zijn van dergelijke certificaten dienst kunnen doen op een schip. Richtlijn 2008/106/EG voorziet in

¹⁷ Zowel alle EU-lidstaten met zeehavens als het Verenigd Koninkrijk zijn partij bij het Memorandum van overeenstemming van Parijs.

¹⁸ Richtlijn 97/70/EG van de Raad van 11 december 1997 betreffende de invoering van een geharmoniseerde veiligheidsregeling voor vissersvaartuigen waarvan de lengte 24 meter of meer bedraagt (PB L 34 van 9.2.1998, blz. 1).

¹⁹ Protocol van Torremolinos van 2 april 1993 inzake het Internationaal Verdrag van Torremolinos voor de beveiliging van vissersvaartuigen van 1977 (“het Protocol van Torremolinos”). Een aantal bepalingen van het Protocol van Torremolinos zijn bijgewerkt en gewijzigd bij de Overeenkomst van Kaapstad van 2012 inzake de uitvoering van de bepalingen van het Protocol van Torremolinos van 1993.

²⁰ Richtlijn 2008/106/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 inzake het minimum opleidingsniveau van zeevarenden (herschikking) (PB L 323 van 3.12.2008, blz. 33). Let op: Richtlijn 2005/45/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de wederzijdse erkenning van door de lidstaten afgegeven bewijzen van beroepsbekwaamheid van zeevarenden en tot wijziging van Richtlijn 2001/25/EG (PB L 255 van 30.9.2005, blz. 160) is ingetrokken bij artikel 2 van Richtlijn (EU) 2019/1159 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn 2008/106/EG (PB L 188 van 12.7.2019, blz. 94).

twee uiteenlopende erkenningsprocedures die van toepassing zijn op, respectievelijk, de door de andere lidstaten afgegeven certificaten en de door de erkende derde landen afgegeven certificaten:

- in artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG is bepaald dat elke lidstaat certificaten die door de andere lidstaten aan zeevarenden zijn afgegeven dient te erkennen (“officiële verklaring ter bevestiging van de erkenning”) of, in voorkomend geval, te aanvaarden;
- in artikel 19, lid 4, van Richtlijn 2008/106/EG is bepaald dat een lidstaat met betrekking tot schepen die zijn vlag voeren, kan besluiten door de erkende derde landen afgegeven certificaten te bevestigen.

“Aanvaarding” volgens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG:

Na het einde van de overgangperiode worden door het Verenigd Koninkrijk aan zeevarenden afgegeven certificaten niet langer krachtens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG “aanvaard” door een EU-lidstaat.

Een kapitein of een officier die houder is van een door het Verenigd Koninkrijk afgegeven certificaat dat door een EU-lidstaat is “aanvaard”, zal na het einde van de overgangperiode niet langer kunnen werken aan boord van vaartuigen die de vlag van die lidstaat voeren.

“Officiële verklaring ter bevestiging van de erkenning” volgens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG:

Na het einde van de overgangperiode worden door het Verenigd Koninkrijk aan zeevarenden afgegeven certificaten (“officiële verklaring ter bevestiging van de erkenning”) niet langer krachtens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG erkend door een EU-lidstaat. De “officiële verklaringen ter bevestiging van de erkenning” die krachtens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG vóór het einde van de overgangperiode door lidstaten van de EU zijn afgegeven met betrekking tot door het Verenigd Koninkrijk aan zeevarenden afgegeven certificaten, blijven geldig tot de desbetreffende verklaring verstrijkt.

Een kapitein of een officier die houder is van een “officiële verklaring ter bevestiging van de erkenning” die door een lidstaat is afgegeven met betrekking tot een door het Verenigd Koninkrijk afgegeven certificaat, zal kunnen blijven werken aan boord van vaartuigen die de vlag van die lidstaat voeren.

Na het einde van de overgangperiode is het echter niet mogelijk om een “officiële verklaring ter bevestiging van de erkenning” krachtens artikel 5 ter van Richtlijn 2008/106/EG te verkrijgen van een andere EU-lidstaat om te kunnen werken aan boord van een vaartuig dat de vlag van die andere lidstaat voert.

Na het einde van de overgangperiode zal de erkenning door een EU-lidstaat van door het Verenigd Koninkrijk aan zeevarenden afgegeven certificaten onderworpen

zijn aan de voorwaarden en de procedure van artikel 19²¹ van Richtlijn 2008/106/EG, overeenkomstig de nieuwe status van derde land van het Verenigd Koninkrijk.

Op de website van de Commissie over zeevervoer (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_en) vindt u algemene informatie en informatie over zeevarenden (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/seafarers_en). Die webpagina's zullen zo nodig worden geactualiseerd. Meer informatie over andere kwesties in verband met maritieme veiligheid is beschikbaar op de website van het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid: <https://www.emsa.europa.eu/>.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Mobiliteit en Vervoer

²¹ De erkenningsvoorwaarden van artikel 19 van Richtlijn 2008/106/EG zijn onlangs gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2019/1159.